

Travniški sadovnjaki - dom živali!

Travniški sadovnjaki so eden najbolj pestrih, a hkrati vse bolj ogroženih življenjskih prostorov v kmetijski kulturni krajini, ki nudijo zavetje številnim ogroženim rastlinskim in živalskim vrstam. V starejša drevesa s trhlimi debli se pogosto naselijo mravlje, hrošči in druge žuželke, te pa privabljajo velike in male detle ter zelene žolne. Ti vanje klešejo gnezdilna dupla, v katerih gnezdiyo še druge ptice. Večja dupla, nastala s trohnenjem pa lahko gostijo smrdokavro, čuka in velikega skovika. Vanje se prav tako zatekajo polhi, kune in netopirji, pogosto pa tudi sršeni, ose in čebele. Za gnezdenje črnočelih srakoperjev, srak, šoj in kosov so zanimive razvejane krošnje.

Jež

Veliki detel

Gnezdilnica

Kaj ogroža travniške sadovnjake ?

Travniške sadovnjake najbolj ogroža nevdzdrževanje. Tako izginjajo zanimivi in pestri življenjski prostori, z njimi pa tudi ogrožene gnezdilke, kot so pogorelček, črnočeli srakoper, smrdokavra, zelena žolna in veliki skovik. Za ptice je usodno tudi krčenje drugih ekstenzivnih kmetijskih površin, saj se tu hranijo z različnimi žuželkami. Z ohranjanjem travniških sadovnjakov tako prispevamo tudi k ohranjanju narave.

Črnočeli srakoper je ena najbolj ogroženih ptic kulturne krajine. Gnezdi le še v nekaterih sadovnjakih ob reki Krki, Sotli in Kolpi.

Učni list je natisnjen v okviru izvajanja aktivnosti projekta "Visokodebelni travniški sadovnjaki kot element ohranjanja biotske raznovrstnosti in estetske vrednosti krajine".

Besedilo: Tatjana Kmetič Škof, Damijan Vrtin, Andrej Hudoklin, Adrijan Černelč, Jani Gačnik, Zdenka Kramar

Fotografije: Jani Gačnik, Andrej Hudoklin, Hrvoje T. Oršanič

Fotografije iz knjig: Naše drevesne vrste (1991),

Sadje in drugi sadeži (1995), Naš sadni izbor (1990)

Ilustracija: Jasmina Strugar

Oblikovanje: Artes studio, Sevnica

Tisk: Bucik d.o.o., Semič

Marec 2006

UČNI LIST SPOZNAJMO TRAVNIŠKE SADOVNJAKE

www.kmetijskizavod-nm.si/interreg

Kaj je travniški sadovnjak ?

Travniški ali senožetni nasadi so skupina dreves ene ali več sadnih vrst, kjer na zemljišču poleg pridelave sadja pasemo živino ali pridelujemo seno. Osnovna značilnost takih nasadov so velika visokodebelna drevesa cepljena na sejancu, velike medvrstne razdalje in ekstenzivna pridelava sadja. V zadnjem času travniškimi sadovnjakom pripisujemo pomembno vlogo pri izgledu kulturne krajine, ohranjanju starejših sort, biološke pestrosti in ravnotežja v naravi.

Projekt delno financira Evropska unija v okviru Programa pobude skupnosti INTERREG III A Sosedskega programa Slovenija - Madžarska - Hrvaška 2004-2006.

Organ upravljanja Sosedskega programa Slovenija - Madžarska - Hrvaška 2004-2006 je Služba Vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko.

Za vsebino dokumenta je odgovoren Kmetijsko-gozdarska zbornica Slovenije - Kmetijsko-gozdarski zavod Novo mesto in v nobenem pogledu ne izraža stališča Evropske Unije.

slovenia
hungary
croatia

Projekt sofinancira EU

REPUBLIKA SLOVENIJA
Služba Vlade Republike Slovenije za lokalno
samoupravo in regionalno politiko

REPUBLIKA SLOVENIJA
NARAVNA VEŠTINSKA AGENCIJA
KMETIJSKO-GOZDARSKI ZAVOD
NOVO MESTO

KOZJANSKI
PARK

Zavod Republike Slovenije
za varstvo narave

REPUBLIKA SLOVENIJA
NARAVNA VEŠTINSKA AGENCIJA
KMETIJSKO-GOZDARSKI ZAVOD
NOVO MESTO

REPUBLIKA SLOVENIJA
NARAVNA VEŠTINSKA AGENCIJA
KMETIJSKO-GOZDARSKI ZAVOD
NOVO MESTO

